

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az állatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-ár

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányüzletekben.

Önálló vámterület?

(Dr. G.) Sok szó esik manapság a közös és önálló vámterületről. Nemcsak a képviselőválasztások alkalmával hajtogatják e jelszót jobbra is, balra is, hanem hol az országgyűlésen, hol a hírlapokban, hol a politikusok és politizálók klubjaiban képezi a diskusszió hálás témáját.

Mindenki megegyezik abban, hogy a nemzeti önállóság ideáljának kiegészítéséhez tartozik Magyarország mint önálló vámterület.

Más kérdés az, vajjon ezt most egyszerre nagy megrázkódtatás nélkül meg lehetne-e a gyakorlatban valósítani?

Vajjon ez maga képes volna-e kezdetleges nagyiparunkat és hanyatló kisiparunkat lábraállítani? S vajjon mezőgazdaságunk állapota ez által kedvezőbb fordulatokat nyerne-e?

E három fontos kérdés szoros összefüggésben van egymással s ha ezeket figyelembe nem vesszük, minden önálló vámterület nem használna nekünk semmit se.

A külön vámterület csak az esetben lehet üdvös, ha annak gyakorlati alkalma-

zásában nem pusztán a merkantilista elvek jutnak érvényre.

A mi nagyiparunknak első sorban a feladata, hogy a külföldi cégeket Magyarországból kiszorítsa, hogy Magyarország nyerstermékeit itthon dolgozza fel és itthon értékesítse. Exportra egyelőre nem igen gondolhatunk. De nagyipar és kisipar csak akkor számíthat piacra, ha az országban van pénz és jómód. Hiába dolgozik a gyáros és iparos, ha az ország zömének, a nagy és kisgazdának nincs költeni való pénze. Az iparos áruai ez esetben raktáron maradnak, kénytelen potom pénzen elpredálni. Ahol nem prosperál a nagybirtokos ott a nagyiparos nem csinál üzletet, s ahol nyomorúsággal küzd a földművesgazda, ott az iparos is tengődni kénytelen.

Azért ha külön vámterületre törekszünk, ami nagyon szép és hazafias dolog, okosan és körültekintően kell azt előkészíteni és megcsinálni, máskülönben az új állapotok rosszabbak lesznek a réginél.

Azért hát ne theoretizáljunk annyit a külön vámterületről, ne használjuk a szokásos kortes frázisokat a nemzet eladásáról és hasonló tónusban, hanem törekedjünk pozitív eredményeket elérni a mi kisiparunk és mezőgazdaságunk védelmére.

Ez utóbbit leginkább sújtja a balkáni gabonabevitel olcsó tarifája. A mi gőzmalmaink olcsó szerb és román búzát importálnak és csinálnak belőle magyar lisztet. Ez által lenyomják a magyar buza árát és elrontják a magyar buza és liszt híret. Mert köztudomású dolog volt, hogy a magyar búzaliszt páratlan a maga nemében. A londoni lordok és a braziliai farmerek asztalán magyar lisztből készült süteménynek kellett lennie. De ma már jóformán nyoma veszett a magyar lisztnek, mert a magyar malmok az olcsóbb, de alsóbbrendű külföldi búzát dolgozzák fel.

A délvidéki, bánági megyék már mozgalmat is indítottak e veszedelmes invázió ellen; kérvényezték az országgyűléstől a szerb kereskedelmi szerződéseknek ez irányban való revízióját. Ez az invázió Magyarországot mint agrárállamot lét-föltételében támadja meg. Ime az égető, praktikus oldala a mi gazdasági existenciánknak, mely mellett a közös és önálló vámterület kérdései egyelőre háttérbe szorulnak. Ezt a kérdést, akár közös, akár külön vámterület mellett, minél előbb meg kell oldani.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Ordas Imre históriája.

— Történet a kuruc korból. —

I.

Panaszosan süvít az őszi szél a rimaparti fűzes fái között. Az elmúlt nyarat siratja; fájdalomban, búsan üzi-hajtja a foszlányokká tépett felhőket. A hold kitekint néha a száguldó felhők közül, hogy megnézzé a letarolt vidéket, majd néma könyörtelenséggel húzódik ismét fátyola mögé. Így megy el óra óra után s Ordas Imre a zavaros Rima partján baktatva még mindig nem látja a mécses hivatógó fényét a faluvégi ház ablakában. Túrelmetlenül ránt egyet-egyedolmányán s még türelmetlenebb mohósággal szivja pipáját, mintha az lenne oka mindennek. Pedig, hej, kevés része volt a pipának abban a szomorú históriában! Ötödnapja kóborol Imre a környéken, Edelenyt, Radóbányát, még Szendrőt is bejárta, de nem tudott eltűnt öccsére akadni sehol sem. Iszálja kiürült, teste-lelke elfáradt, nem csoda, ha jobban kívánta már apja házát látni, mint öccsét. A hold épen most bujt megint a felhők közé, mikor hirtelen gyenge fény ütődik Imre szemébe.

Nosza, ujult erővel gyorsítja meg lépteit,

mintha erővé változott volna tagjaiban a szörnyű fáradság.

Jómódu ember volt Ordas Gáspár, a vén kuruc. Thököly katonája volt valamikor s így élete nem mult el zaj nélkül. Ott volt Zernyestnél is, látta a kuruckirály csillagának utolsó sugarát s látta a végsőt lobbant csillagra torlódni azokat a bús felegeket, melyek történetünk idején is ott borongnak a magyar égen. Hajh, csend lett azóta, mely, ijesztő csend. Csak a bujdosó szegény legények panaszos keserve adott itt-ott egy-egy hangot, vagy az országban szerte dözsölő labancok lármája verte föl néha a házara borult csendet. Ordas az apja telkén húzódott meg ott Bánréve végén, a zavaros Rima mellett. Míg ő a „kuruckirály“ oldalánál forgott a fegyverek között, felesége otthon nevelte két fiát abban a régi faluvégi házban. Mire ő hazakerült, legénnyé lett a két gyerek, öreggá az asszony. S Nem mult el két esztendő, elhantolták jó feleségét. Azóta özvegységben élt az öreg két legényfiával. Szerette mind a kétőt, pedig az egyik, a Laci, igazán nem érdemelte meg. De hát lehet-e parancsolni az apai szívnek? Rosz gyerek volt Laci. Keveset dolgozott, de annál több keserűséget szerzett az édes apjának. Most utójára azzal fizetett neki, hogy szó nélkül elhagyta.

Ott kesereg az öreg a tölgyfa asztal mellett, nem izlik neki a bor se, pedig az minden este

helyet talált az asztalon. Komoran néz az ősz kuruc a mécses lobogó lángjába, körülötte tompa csend ül, csak a szél zörgeti meg néha az ablakot, mintha keresne valakit. Pedig vigasztalan őst talál a szobában is a nyár helyett.

— Csak Imre lenne hát itthon, — fakad ki végre Ordas — ötödnapja járja már a környéket azért a szerencsétlen Laciról. Istenem, hát...

Megzördül az ajtó s belép a halálra fáradt Imre. Lekeríté válláról a dolmányt, miközben szomoruan szól oda apjának, hogy a Laciról bizony semmit se tud.

— Semmit, — teszi hozzá búsan az öreg, — semmit. Hát utolsó napjaimat sem élhetem le nyugodtan? Hányatott volt az életem, keserű lett az öregségem is.

— Ne busuljon édesapám, — vigasztalja Imre, — előkeritem én a Lacit, akárhol van is, csak hadd pihenjem ki magamat. Elindulok holnap és vagy megtalálom, vagy...

— Vagy elhagysz te is, ugy-e fiam.

— Nem én, édesapám. Testvérem a Laci, szerettem mindig s szeretem most is, de az apámat el nem hagyom érte.

— Te Imre, hátha a labancok közé állt az a gyerek? Nagyom hamar megbarátkozott velük, mikor itt voltak.

— Azt csak nem tette?

Papp Károly

selyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Mindenmü őr-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi-kelengyek, függönyök, végáruk, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti kiszolgálást ígérek. 2721 156-22

Mai lapunk 4 oldal.

00000344

